

YÖNETMELİK

Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan:

RADYASYON GÜVENLİĞİ YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK

YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 24/3/2000 tarihli ve 23999 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyasyon Güvenliği

Yönetmeliğinin 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 2** – Bu Yönetmelik, radyasyon güvenliğinin sağlanmasını gerektiren her türlü tesis ve radyasyon kaynağının tehlikelerine karşı alınması gereken tedbirleri ve yapılması gereken faaliyetlerle ilgili hususları kapsar.

Bu Yönetmelik nükleer tesisler, nükleer yakıtlar, nükleer tesislerden çıkan radyoaktif atıklar ve nükleer maddelere ilişkin faaliyetleri kapsamaz.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h), (ı), (i) ve (o) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (j), (k) ve (l) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“h) Radyasyon Görevlisi; radyasyon kaynağı ile yürütülen faaliyetlerden dolayı görevi gereği, bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde toplum üyesi kişiler için belirtilen doz sınırlarının üzerinde radyasyona maruz kalma olasılığı olan kişiyi”

“ı) Radyasyondan Korunma Danışmanı; mühendislik veya fen bilimleri alanında aldığı temel eğitim üzerine radyasyondan korunma alanında eğitim almış ve uygulamaya özgü olarak bu Yönetmeliğin 74 üncü maddesinde belirtilen faaliyetlerde en az dört yıllık deneyime sahip kişiyi,”

“i) Radyasyondan Korunma Sorumlusu; radyasyondan korunmada temel güvenlik standartlarını yapılan işin niteliklerine göre uygulayacak, bu alandaki eğitim ve deneyimi lisanslama aşamasında Kurum tarafından değerlendirilerek uygun görülen kişiyi,”

“o) Yüklenmiş eşdeğer doz; birimi Sievert (Sv) olup radyoaktif maddenin vücuda alınmasını takiben, doku veya organda kaldığı sürede vermiş olduğu toplam eşdeğer dozu,”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Optimizasyon: Radyasyona maruz kalmaya sebep olan uygulamalarda, olası tüm ışınlanmalar için bireysel dozların büyüklüğü, ışınlanacak kişilerin sayısı, ekonomik ve sosyal faktörler göz önünde bulundurularak mümkün olan en düşük dozun alınması sağlanır.”

“c) Doz Sınırlaması: Tıbbi ışınlamalar hariç, izin verilen tüm ışınlamaların neden olduğu ilgili organ veya dokudaki eşdeğer doz ve etkin doz, bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen yıllık doz sınırlarını aşamaz.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Müdahale Düzeyi: Kurum tarafından önceden belirlenen ve aşılması durumunda müdahaleyi gerektiren eşdeğer doz, etkin doz veya vücuda alınma miktarlarını gösteren değerler olup bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde verilen yıllık eşdeğer doz sınırının bir defada alınması ve aynı yıl içinde bu değerın aşılması durumudur. Müdahale düzeylerinden;

1) Eylem düzeyi; sürekli ışınlanmalar veya tehlike durumunda, iyileştirici veya koruyucu eylemler gerektiren, eşdeğer doz hızı veya radyoaktivite konsantrasyon düzeyidir. Eylem düzeyi, ani ışınlamalar için bu Yönetmeliğin 48 inci maddesinde, sürekli ışınlamalar içinse 49 uncu maddesinde verilmektedir.

2) Rehber düzeyi; aşılması durumunda önlem alınmasını gerektirebilen doz düzeyi olup, kronik ışınlanmalarda öngörülen rehber düzeyler bu Yönetmeliğin 37 nci maddesinde, tıbbi uygulamalarda öngörülen rehber düzeyler ise bu Yönetmeliğin 28 inci maddesinde belirtilmektedir.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 21** – Çalışma Koşulu A durumunda görev yapan kişilerin, kişisel dozimetre kullanması zorunludur. Dozimetri hizmeti, Kurum ve Kurum tarafından uygun görülen kuruluşlar tarafından verilir

ve dozimetrikdeğerlendirme sonuçları merkezi doz kayıt sistemine işlenir.

Dozimetri hizmeti verecek kuruluşların uygunluk ölçütleri ile çalışma usul ve esasları Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 23** – Çalışma koşulu A’da çalışan radyasyon görevlilerinin sağlık durumlarının yapacakları göreve uygunluğunu belirlemek amacıyla işe başlamadan önce ve çalıştığı süre boyunca yılda en az bir kez tıbbi muayeneleri

yaptırılır.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hastanın radyasyondan korunması

MADDE 24 – Tanı ve tedavi amacıyla yapılan radyasyon uygulamalarının amacına ulaşması öncelikli olmak üzere, hastanın radyasyondan korunmasını sağlamak için Lisans Sahibi tarafından aşağıdaki hususların yerine getirilmesi sağlanır.

a) Hastaya hekimin yazılı isteği dışında hiçbir radyasyon uygulaması yapılamaz.

b) Hastanın alacağı veya alması gereken doz miktarının tayini ve tıbbi işinleme süresince hastanın radyasyondan korunmasını sağlamak üzere gerekli tüm bilgiler yazılı olarak önceden belirlenir ve uygulanır.

c) Radyasyondan korunma konusunda uygulamaya özgü olarak eğitilmiş personel çalıştırılır.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 26 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tıbbi işinlamalarda kullanılan cihazlar

MADDE 26 – Tıbbi işinlamalarda kullanılacak cihazlar 9/1/2007 tarihli ve 26398 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıbbi Cihaz Yönetmeliği hükümlerine tabidir.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 27 – Tıbbi işinlamaların yapıldığı tesislerde kaynak ve radyasyon dozunu etkileyen donanımlara ilişkin kalite kontrol ve uygulamaya özgü kalite temini programları oluşturulur ve yürütülür.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 32 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hastaların hatalı işinlanmaları

MADDE 32 – Tanı ve tedavi uygulamalarında hastanın planlanandan farklı radyasyon dozu alması durumunda, hastaya, radyasyondan korunma sorumlusuna, lisans sahibine, ilgili hekim ve bağlı bulunulan makama durum bildirilir. Lisans sahibi tarafından hastanın durumu değerlendirilerek düzeltici tedavinin uygulanması sağlanır. Duruma ilişkin kayıtlar tutulur, benzer durumların tekrarlanmaması için gerekli önlemler alınır.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 34 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurum tarafından raporda eksiklikler bulunması durumunda, bu eksikliklerin tamamlanması istenir ve eksiklikler tamamlanmaya kadar çevreye radyoaktif madde verilmesine izin verilmez.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 36 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kapalı radyoaktif kaynaklar

MADDE 36 – Kapalı radyoaktif kaynaklar hiç bir şekilde radyoaktif atık olarak çevreye verilemez ve lisans sahibi söz konusu kaynakları Kuruma önceden yazılı olarak bilgi vermeden bir başka kişiye devredemez.

Kullanımından vazgeçilen ve bir daha kullanılması düşünülmeyen kapalı radyoaktif kaynaklar tesis içinde nihai olarak depolanamaz. Bu kaynaklar, mahrecine veya radyoaktif atık işleme tesisine gönderilir.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 41 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Planın yenilenmesi

MADDE 41 – Radyasyondan korunma sorumlusu ile birlikte lisans sahibi tarafından hazırlanan Tehlike Durumu Planı düzenli olarak gözden geçirilir, tatbikatlar ile sınanır ve gerektiğinde yenilenir.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 42 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 42 – Tehlike durumu veya kaza hâlinde, lisans sahibi tarafından derhal gerekli müdahale yapılır ve durum ivedilikle Kuruma bildirilir. Kurum tarafından gerektiğinde yerinde yapılan inceleme ve değerlendirme sonucu, radyasyon güvenliği açısından gerekli hususlar lisans sahibi tarafından derhal yerine getirilir.”

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin 47 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Radyasyon kaynaklarının kaybolması veya çalınması

MADDE 47 – Radyasyon kaynaklarının kaybı veya çalınması durumunda, lisans sahibi durumu ivedilikle Kuruma ve bölgenin güvenliğinden sorumlu Jandarma veya Polis Merkez Amirliklerine bildirir.”

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin 50 nci maddesinin (a) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğin 51 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 51 – Bu Yönetmeliğin 50 nci maddesi kapsamına giren faaliyetleri yürütecek kişiler, lisans almak için lisanslama ücretini Kurum hesabına yatırarak Kurum tarafından duyurulan radyasyon uygulamasına özgü olarak istenen bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma başvuruda bulunur.”

MADDE 18 – Aynı Yönetmeliğin 53 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başvuru belgelerinin yeterli olması durumunda, Kurumun ilgili personeli tarafından yerinde radyasyon

kontrolü yapılarak kontrol raporu düzenlenir. Raporun uygun olarak değerlendirilmesi sonucunda Kurum tarafından lisans belgesi verilir. Lisans beş yıl süreyle geçerlidir. Lisans belgesinin kuruluşa ulaşmadığı durumda veya belgenin kuruluş tarafından teslim alınması sonrası kaybedilmesi durumunda ise, belge düzenleme ücreti ile birlikte Kuruma yazılı olarak başvurulması halinde lisans belgesi yeniden düzenlenir.”

MADDE 19 – Aynı Yönetmeliğin 55 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Lisans sahibinin veya radyasyondan korunma sorumlusunun değişmesi

MADDE 55 – Lisans süresi içinde lisans sahibinin veya radyasyondan korunma sorumlusunun değişmesi durumunda Kurum tarafından istenen bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma başvurulur.

Lisans belgesi üzerinde değişiklik yapılması gereken durumlarda, ücreti karşılığında yeni lisans belgesi düzenlenir. Lisansın geçerlilik süresi değişmez.”

MADDE 20 – Aynı Yönetmeliğin 56 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 56 – Lisans süresi içerisinde kullanılan radyasyon kaynağında veya bulunduğu yerde değişiklik olması durumunda, lisanslama ücreti Kurum hesabına yatırılarak istenen bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma başvurulur. Lisans yenileme işlemleri bu Yönetmeliğin 53 üncü maddesine göre yapılır.”

MADDE 21 – Aynı Yönetmeliğin 57 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 57 – Lisans sahibi tarafından lisans koşullarında değişiklik olmadığının bildirilerek lisansın vize edilmesi için süre bitiminden önceki altı ay içerisinde vize ücreti Kurum hesabına yatırılarak istenen bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma başvurulur.

Süresi içinde yapılan başvurular, Kurum tarafından incelendikten sonra gerekirse yapılacak denetim sonucunda lisans belgesi vize edilir.”

MADDE 22 – Aynı Yönetmeliğin 58 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 58 – Süresi içinde vize edilmeyen lisans geçersizdir. Bu Yönetmeliğin 52 nci ve 53 üncü maddeleri gereğince yeniden lisans alınmaya kadar faaliyet gösterilemez. Aksi takdirde bu Yönetmeliğin 75 inci maddesinde belirtilen hükümler uygulanır.”

MADDE 23 – Aynı Yönetmeliğin 59 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 59 – Tüzüğün 13 üncü maddesi hükümlerine göre lisansı iptal edilen kişi ve kuruluşlar bu alanda faaliyet göstermek üzere lisans başvurusunda bulunamazlar.

Lisansın iptal edilmiş olması, Kurum tarafından belirlenen hususlar yerine getirilinceye kadar lisans sahibinin yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Lisans sahibi radyoaktif kaynaklarını mahrecine veya atık işleme tesisine gönderir veya bir başka kişiye satar/devreder. Satış/devir işlemi; satış/devir yapılacak kişinin lisans almak üzere yaptığı başvurunun, Kurum tarafından uygun bulunması durumunda gerçekleşir. Aksi takdirde bu Yönetmeliğin 75 inci maddesi hükümleri uygulanır.”

MADDE 24 – Aynı Yönetmeliğin 60 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 60 – Lisans sahibi, radyasyon kaynağı ile ilgili faaliyetini sonlandırmak istemesi durumunda, lisans belgesi ile birlikte radyasyon kaynağının son durumu hakkındaki bilgiyi Kuruma iletir.

Lisansın iptal edilmiş olması, Kurum tarafından belirlenen hususlar yerine getirilinceye kadar lisans sahibinin yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Lisans sahibinin radyoaktif kaynaklarını satması veya devretmesi durumunda satış/devir işlemi; satış/devir yapılacak kişinin lisans almak üzere yaptığı başvurunun, Kurum tarafından uygun bulunması durumunda gerçekleşir. Aksi takdirde bu Yönetmeliğin 75 inci maddesi hükümleri uygulanır.”

MADDE 25 – Aynı Yönetmeliğin 62 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 62 – Lisans almış veya lisans başvurusu uygun bulunan kişiler her bir radyoaktif kaynak ithalat işlemi için izin ücretini Kurum hesabına yatırarak istenen bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma başvurur.”

MADDE 26 – Aynı Yönetmeliğin 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 63 – Kuruluşların, radyasyon kaynaklarını satış amacı olmaksızın yalnız kendi çalışmalarında kullanmak üzere ithal etmek istemeleri veya finansal kiralama kuruluşları aracılığı ile ithalat yapılması durumunda ithalata izin verilebilmesi için lisans sahibi veya lisans başvurusu uygun bulunan kişi, izin ücretini Kurum hesabına yatırarak istenen bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma başvurur.”

MADDE 27 – Aynı Yönetmeliğin 65 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 65 – Radyoaktif maddelerin taşınması 8/7/2005 tarihli ve 25869 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyoaktif Maddelerin Güvenli Taşınması Yönetmeliğine uygun olarak lisans sahibi tarafından gerçekleştirilir. Kurumun gerekli gördüğü durumlarda ayrıca taşıma izni alınır.”

MADDE 28 – Aynı Yönetmeliğin 66 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 66 – Radyoaktif maddelere yurt dışına çıkış izni verilebilmesi için, lisans sahibi izin ücretini

Kurum hesabına yatırarak istenen bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma başvurur. Kurum tarafından taşıma kabının Radyoaktif Maddenin Güvenli Taşınması Yönetmeliğine uygun bulunması durumunda izin verilir. Yurt dışına gönderme işlemlerinin fiili olarak gerçekleşmesine kadar radyoaktif maddenin bulunduğu adres ile sorumlu kişi hakkında Kuruma yazılı bilgi verilir. Radyoaktif maddenin yurt dışına gönderilmesini takiben en geç onbeş gün içinde, gönderen firma tarafından gönderme işleminin tamamlandığını belgeleyen resmi evrakın (konşimento, gümrük çıkış beyannamesi ve benzeri) birer sureti Kuruma teslim edilir.”

MADDE 29 – Aynı Yönetmeliğin 68 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 68** – Yapılan denetim sonunda Kurumun denetim işlemlerini yürüten personel tarafından denetime ilişkin rapor düzenlenir.

Raporun değerlendirilmesi sonucunda, tespit edilen eksiklikler denetlenene yazılı olarak bildirilir ve eksikliklerin giderilmesi için en fazla üç ay süre verilir. Belirlenen eksiklikler nedeniyle radyasyon güvenliğinin sağlanamadığı değerlendirilirse eksiklikler giderilene kadar radyasyon uygulaması geçici olarak durdurulur. Tespit edilen hususların verilen sürede tamamlanması durumunda geçici durdurma kararı kaldırılır. Verilen sürede eksikliklerin giderilmemesi durumunda lisans iptal edilir.

Raporun değerlendirilmesi sonucunda, radyasyon güvenliğinin sağlanamadığının ve bu durumun toplumun ve çevrenin radyasyondan korunmasını tehdit edebileceğinin değerlendirilmesi durumunda lisans iptal edilir.”

MADDE 30 – Aynı Yönetmeliğin 70 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 70** – Bu Yönetmeliğin 69 uncu maddesinde belirtilen kayıtlar yapılan denetimler sırasında veya Kurum tarafından gerekli görülen durumlarda incelenir.”

MADDE 31 – Aynı Yönetmeliğin 71 inci maddesinin (c) ve (h) bentleri yürürlükten kaldırılmış, (ı) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki (m) ve (n) bentleri eklenmiştir.

“ı) Kullanılan radyasyon kaynaklarının sayısı ve cinsine bağlı olarak, uygun nitelik ve yeterli sayıda radyasyon görevlisi ile radyasyondan korunma sorumlusu ve gerektiğinde radyasyondan korunma danışmanı çalıştırmak,”

“m) Kalite kontrol ve kalite temini programlarının hazırlanmasını sağlamak ve yürütmek.”

“n) Radyoaktif kaynak ihtiva eden cihazların kurulması, sökülmesi, kaynak değişimi ve kaynağa müdahaleyi gerektiren her türlü faaliyet için Kuruma bildirimde bulunmak.”

MADDE 32 – Aynı Yönetmeliğin 74 üncü maddesinin başlığı, giriş cümlesi ile birinci fıkrasının (ı) ve (i) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Radyasyondan korunma danışmanının görevleri

MADDE 74 – Radyasyondan korunma danışmanının görevleri aşağıda belirtilmiştir.”

“ı) Kişilerin, halkın ve çevrenin olası radyasyon ve radyoaktif bulaşma tehlikelerinden etkilenmesini en az düzeye indirmek üzere gerekli önlemleri almak, alınmasını sağlamak, tehlike durumunda yapılacak faaliyetleri belirlemek,”

“i) Radyasyon kaynakları ile çalışan görevliler için radyasyondan korunma eğitim programlarını hazırlamak ve eğitimde görev almak.”

MADDE 33 – Aynı Yönetmeliğin 75 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 75** – Lisanssız faaliyet gösterdiği tespit edilen, lisanslama işlemlerini tamamlamayan veya denetimlerde tespit edilen eksikliklerini gidermeyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında Kurum, radyasyon uygulamasının durdurulması ve gerekli tedbirlerin alınması için mülki idare amirlerine, kanuni ya da idari soruşturmaya geçilmesi için ilgili makamlara veya Cumhuriyet Savcılığına ihbarda bulunur.”

MADDE 34 – Aynı Yönetmeliğin 76 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 35 – Aynı Yönetmelik metninde geçen “radyasyon korunması” ifadesi “radyasyondan korunma” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 36 – Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesi ile değiştirilen aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesi hükümleri bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden bir yıl sonra, diğer hükümleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 37 – Bu Yönetmelik hükümleri Başbakan tarafından yürütülür.